

4. DEN FORMELLE FREMGANGSMAADE VED ERHVERVELSE AF KONCESSIONERNE.

Andragender om Koncession til Anlæg og Drift af *Jernbaner* affattes paa stemplet Papir (Lov Nr. 108 af 13. Maj 1911 om Stempelafgift § 121). De stiles til Kongen og indgives til Ministeriet for offentlige Arbejder. De skulle være ledsagede af de til Sagens behørigte Bedømmelse fornødne Planer samt nøjagtig Beskrivelse og Overslag over Bekostningen ved Anlægget og Oplysning om, hvorledes den hertil fornødne Kapital vil blive tilvejebragt. De ældste Bestemmelser med Hensyn til saadanne Andragender ere givne i §§ 1 og 2 i den af den kgl. Jernbanekommission under 18. Maj 1840 udstedte Bekendtgørelse (Bilag 3). Denne Bekendtgørelse var umiddelbart kun anvendelig paa Anlæg af Jernbaner i Slesvig og Holsten, som havde Forbindelsen af Nordsøen og Østersøen til Formaal. Om Overførelse af det i Bekendtgørelsens § 4 og §§ 11—14 indeholdte Tilsagn om forskellige Begunstigelser fra Statens Side paa andre Jernbaneanlæg kunde der derfor ikke være Tale; derimod ansaas de almindelige Bestemmelser i §§ 1—3 for i hvert Fald analogisk anvendelige paa Jernbaneanlæg i Danmark, jfr. Bekendtgørelse fra Jernbanekommissionen af 19. Juni 1844¹⁾ samt kongelig Resolution af 2. Juli 1844 vedrørende en af Kommunalbestyrelserne i Odense, Assens og Nyborg ansøgt Koncession til Anlæg af en Jernbane mellem disse Byer²⁾. At et Andragende

¹⁾ Se Ny Collegial Tidende for 1844, S. 647.

²⁾ Resolutionen samt den i Sagens Anledning nedlagte allerunderdanigste Forestilling findes aftrykt nedenfor som Bilag 7.

om Koncession paa Jernbaneanlæg for at komme i Betragtning maatte være ledsaget af behørigt Projekt m. v., er fastslaaet ved nævnte kongelige Resolution. I Overensstemmelse hermed er den senere Tids Praksis.

Med Hensyn til Andragender om Koncession paa de ved Lov Nr. 88 af 8. Maj 1894 hjemlede Jernbaneanlæg blev der af Ministeriet for offentlige Arbejder under 8. Juni 1894 udfærdiget en Vejledning til Affattelse af saadanne Andragender, hvorved opnaaedes Ensartethed i Affattelsen og derigennem en lettere Adgang til Bedømmelse af de paagældende Projekter. Den ommeldte Vejledning findes bekendtgjort i Ministerial Tidende B. for 1894, Side 253—54. Paa lignende Maade er der efter Emanationen af Lov Nr. 156 af 27. Maj 1908 om nye Jernbaneanlæg m. v. af Ministeriet udfærdiget og bekendtgjort en Vejledning til Affattelse af Andragender om Koncessioner paa Anlæg og Drift af private Baner, som ere hjemlede ved denne Lov¹⁾. —

Findes der fra Ministeriets Side intet at erindre imod et foreliggende Andragende om Koncession paa Anlæg (og Drift) af en Jernbane, for hvis Anlæg findes behørig Hjemmel, og Planen ligeledes bifaldes af Kongen, meddeles der Andrageren kongelig Koncession paa Anlægget (og Driften), hvorom Bekendtgørelse indrykkes i Lovtidende.

Andragender om *Sporvejskoncessioner* stiles og indgives til Ministeriet for offentlige Arbejder. For Ansøgningerne, der ere stempelpligtige (Stempelovens § 121), er ikke foreskrevet nogen Form.

Som omtalt i forrige Afsnit, er det ifølge Loven af 10. April 1895 vedkommende Kommunalbestyrelse, der i første Række har Afgørelsen af, hvorvidt et Sporvejsanlæg maa komme til Udførelse, ligesom den fastsætter sine Vilkaar for

¹⁾ Ministerial Tidende B. for 1908, S. 347—48. Et Aftryk af Vejledningen findes nedenfor som **Bilag 8**.

Anlæg og Drift m. v. Den private, som ønsker at opnaa en Sporvejskoncession, maa derfor først henvende sig til den paa-gældende Kommunalbestyrelse med Andragende om dennes Samtykke. Bifalder Kommunalbestyrelsen Foretagendet, oprettes der mellem denne og den private Andrager en Overenskomst, hvori de nærmere Betingelser for Sporvejens Anlæg og Drift m. v. fastsættes. Først naar dette er sket, forelægges Overenskomsten, ledsaget af fornødent Koncessionsandragende, for Ministeriet for offentlige Arbejder til Approbation, jfr. Lov af 10. April 1895 § 1, 1. Stk. Efter en Prøvelse af, hvorvidt offentlige, tekniske eller andre Hensyn ere til Hinder for Overenskomstens Godkendelse eller for Meddelelse af Eneretsbevilling, træffer Ministeriet Afgørelse, idet samme enten, hvis særlige Grunde tale imod Bevillingens Meddelelse, afslaa Andragendet, eller hjemviser Sagen til nærmere Behandling, hvis dette findes fornødent, eller approberer Overenskomsten, hvorefter der meddeles Eneretsbevilling til Sporvejens Anlæg og Drift.
